

2. oldal

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; E. T. Koldányi, Secy.-Treas.)

Founded by
E. T. Koldányi
 Alapítvány
Koldányi Tamás

Editor: **DR. ANDREW CSERNA.**

Published at
 700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 3294, Guy, Central 1281.

Subscription rates: In Advance: One Year: \$4.00; Six Months: \$2.50; Three Months: \$1.50. Foreign: One Year: \$6.00; Six Months: \$3.50; Three Months: \$2.00. Single Copies: 10 Cents.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
 Ustásvet: Joseph Horváth, Manager.

ALFRED CAPUS MEGHALT

A franciák gyásza

As orvostudomány az esetek kettőharmadát vált detektív, Sherlock Holmes és Nick Carter megtestesülése, látható alakja az utóbbi időben mégis ráfanyalodott és nyilatkozott.

Ami nála nagy ritkaság. Ő sokkal jobban szeret nyomozni, jobban is ért hozzá, mint beszélni. Az újságírók azonban nem hagyják békében. Hogy nyilatkozzék vagy lamit a szakmájáról.

S e nyilatkozattól nem tagadható el a melankólia bizonyos foka. A híres detektív is csak ember, aki öregszik és ifjúsága idejét feltlenül szebbnek tartja ma, mint a Mát.

„Az hiszem — mondotta többen között — hogy „a bűn művészet” megszűnt. A mai gazember nem olyan kaliberű, mint a régi eszkefogó volt. A mai kriminális emberben nincsen meg az intelligencia, mint a régiekben volt.”

„A háború után ugyszélván egy nemzet se kerülhet ki, hogy át ne esapjon rajta az ugynevezett bűnhullám. Ezek a bűnhullámok a kriminális eseteknek olyan nagy számát produkálják, hogy éppen e miatt, nagyon sok olyan eset volt, amelyeket a detektíveknek nem sikerült kinyomozniuk. Fizikai lehetetlenség volt minden egyes esetet „coverolni”.

„Szinte természeti törvénynek kell vennünk azt, hogy a háború betegségeket, járványokat és ilyen bűnhullámokat produkál, ha már befejezett nyertek. Ezért esapott át a háborúban a mostani országok felett a mostani bűnhullám, mint a világ-háború természetes következménye.

„A háborúban az emberek elvesztik az értéküket a törvény és az emberi tisztességgel szemben. Az erkölcs megzavarodik, erősek és fejeszenek tartott kőtelékek megzavarulnak: jön a bűn.

„A háború, magától értetődően, értéktelenné teszi az emberi életet. Az emberek nagyon könnyen megszokják, hogy aki ma még itt volt közöttünk, az holnap hiányozni fog. Az emberek könnyen megismerik az öles mesterseget. És meglehetősen sokan vannak közöttük olyanok, a kik — talán mert éppen ez az ember természetrajzának legmélyebben fekvő pontja — ugy hozzászoknak a gyilkoláshoz, hogy a végén semmi szokatlan, semmi szenzációsat, semmi különösét nem tapasztalnak.

Pinkerton lenézi a modern gazembereket

William Allan Pinkerton, a szinte már legendássá vált detektív, Sherlock Holmes és Nick Carter megtestesülése, látható alakja az utóbbi időben mégis ráfanyalodott és nyilatkozott.

Ami nála nagy ritkaság. Ő sokkal jobban szeret nyomozni, jobban is ért hozzá, mint beszélni. Az újságírók azonban nem hagyják békében. Hogy nyilatkozzék vagy lamit a szakmájáról.

S e nyilatkozattól nem tagadható el a melankólia bizonyos foka. A híres detektív is csak ember, aki öregszik és ifjúsága idejét feltlenül szebbnek tartja ma, mint a Mát.

„Az hiszem — mondotta többen között — hogy „a bűn művészet” megszűnt. A mai gazember nem olyan kaliberű, mint a régi eszkefogó volt. A mai kriminális emberben nincsen meg az intelligencia, mint a régiekben volt.”

„A háború után ugyszélván egy nemzet se kerülhet ki, hogy át ne esapjon rajta az ugynevezett bűnhullám. Ezek a bűnhullámok a kriminális eseteknek olyan nagy számát produkálják, hogy éppen e miatt, nagyon sok olyan eset volt, amelyeket a detektíveknek nem sikerült kinyomozniuk. Fizikai lehetetlenség volt minden egyes esetet „coverolni”.

„Szinte természeti törvénynek kell vennünk azt, hogy a háború betegségeket, járványokat és ilyen bűnhullámokat produkál, ha már befejezett nyertek. Ezért esapott át a háborúban a mostani országok felett a mostani bűnhullám, mint a világ-háború természetes következménye.

„A háborúban az emberek elvesztik az értéküket a törvény és az emberi tisztességgel szemben. Az erkölcs megzavarodik, erősek és fejeszenek tartott kőtelékek megzavarulnak: jön a bűn.

„A háború, magától értetődően, értéktelenné teszi az emberi életet. Az emberek nagyon könnyen megszokják, hogy aki ma még itt volt közöttünk, az holnap hiányozni fog. Az emberek könnyen megismerik az öles mesterseget. És meglehetősen sokan vannak közöttük olyanok, a kik — talán mert éppen ez az ember természetrajzának legmélyebben fekvő pontja — ugy hozzászoknak a gyilkoláshoz, hogy a végén semmi szokatlan, semmi szenzációsat, semmi különösét nem tapasztalnak.

VIGYÁZAT, ITT A "CZÁRDA"!

Magyarok figyelem!

Oh, Szent Vítus emléke. Oh, Terpszikora árnya ott lent a Hadesben!

Itt a legújabb tánc — végre a hosszú unalom közonyé, a hosszú ködny unalma megszűnt, a régi és megszokott táncok egyhangúságába új és érdekes hang vegyült — a "czárda!"

Magyarok, magyarok, jól sejtitek — a czárda, tulajdonképpen a csárdából származik, s hogy úgy mondjuk, a magyar nemzeti büszkeség szelleme van itt kiélgetve. A világ-hírű tangó, shimmy, foxtrott és egyéb nevezetes táncok tömegébe most büszkén szorul be szülőhazánk és nagyszerű exportója.

Az persze nem várhatjuk el attól a derék czárdánknak nevezett táncától, hogy pontosan kövesse a csárdás fel és le ugráló ritmusát. A czárda az enyke hullámzó mozdulatától kezdődik a bal vállon, e hullámvonal, bizonyos haránt vizszontvonalással, átvonul magán a törzsen és csattanó befeszésekben a jobb láb szar. Térdében végződik.

Mondhatnánk, ez a tánc rezenstálja az emberi földrendet. Mondhatnánk, hogy ez a tánc modern korunk csendes brütélet, amely a Vítus-szerű büfélélet részegében nyilvánul meg. Mondhatnánk, hogy ilyetjűk, de nem mondjuk. Nem mondjuk azért, mert mégis fáj egy kicsit nekünk, hogy a csárdás emlékeit szuggendó a modern tánc ennyire eltérjen a csárdás karkartól.

Avagy — várjunk csak egy kicsit — talán nem is tér el olyan nagyon. Hátha ez a czárda tulajdonképpen nem egyéb, mint a Magyarországon olyannyira népszerű reggélcsárdás, amely a béli hálokot annyira megdesztette gyökörön?

San Franciscoból érkezik a hír, amely arról számol be, hogy a czárda megérkezett Amerikába. A hír egész pontosan közli, hogy ennek a táncnak a bölcsője Magyarországon ringott.

Igy tehát, fájdalommal, megőrt szívvel jelentjük, hogy a shimmynek Amerikában befutott, a nagyszerű és ritmikus táncnak a napja immár leádozott, a shimmy helyére a csárdás diadalmosan vonul be. S ami azt illeti, a csárdás sokkal finomabb és nemesebb tánc, mint a shimmy.

A harc kimenetelét, tekintetel arra, hogy a csárdás éppen a nyugati tengerparton ütötte fel a fejét, ahol az ilyen dolgoknak a tribunálja van, nem is lehet kétség. A shimmy elment.

Egy ideig még lesznek némi nemű ellenítők konzervatív családoknál, amelyek annak idején a shimmyt olyan nehezen engedték be a valcer helyére. De a haladás örök törvénye értelmében egészen biztos, hogy a shimmy helyét az új és friss és elegáns reggélcsárdás foglalja el.

Most már nem kell sok a dologhoz. Irene Castle majd eltáncolja, bevonul a vadulde-vidébe az elegáns tánctermekbe és idők követeztében rövid idő alatt az egész ország csárdást fog táncolni.

A táncszokások különben kijelentik, hogy ennél szebb táncot ritkán láttak — ez a kijelentés egyelőre csak felhívatalos. De valószínű, hogy a Táncmesterek Országos Szövetsége is nemskára magóvá teszi ezt a véleményét és akkor a csárdás sorsa valóban megpecsételt.

S hosszú időn keresztül a magyar nemzeti tánc — legfeljebb kis helyi módosításokat — fogja domonálni a tánc égboltját Amerikában.

S ennek az új konstellációnak mi magyarok csak örülhetünk.

Megint egy szó, amely a világ figyelmét Magyarországra felé tereli.

KARACSONY ESTÉJÉT

családja körében töltheti az óráiban, ha az alábbi hajók bármelyikével utazik.

Indulás	Hajó neve	Kikötés	Ar
December 2	RYNDAM	Rotterdam	\$100.00
December 2	FINLAND	Antwerpen	\$100.00
December 2	ARABIC	Triest	\$100.00
December 2	OLYMPIC	Cherbourg	\$100.00
December 2	AQUITANIA	Cherbourg	\$100.00
December 2	PRES. WILSON	Triest	\$100.00
December 2	TUSCANA	Triest	\$100.00
December 2	ORCA	Cherbourg	\$100.00
December 2	MOUNT CLINTON	Mamburg	\$100.00
December 2	CONTE ROSSO	Havre	\$100.00
December 2	LA TOURAINE	Cherbourg	\$100.00
December 2	MORIC	Cherbourg	\$100.00
December 2	ROYAL MAIL	Bremen	\$100.00
December 2	PRES. FILMORE	Antwerpen	\$100.00
December 2	LAPLAND	Cherbourg	\$100.00
December 2	BRENGARIA	Havre	\$100.00
December 2	PARIS	Köln	\$100.00

8 dollár haviadó külső vízterén.

Mindgyik hajóval együtt szállítanak Budapestig, Kassaig és Moszkváig Tengeri vagy Nagytérdei. A kikötőből közvetlen vasúti összeköttetés van Magyarországgal és a megállóhelyekről is.

A hajóúton és vasúti úton kívül semmiféle díjat nem számítunk.

Tulajdonképpen megismerésére segítjük gyökörön. Podgrázni kívánóknak hasznos teljes értelem birtokait. Foglalja le helyét mihamarabb, hogy kényelmes jó szobát biztosíthassunk Önnek.

Miért élnek a szervezetek

AZOK, akik ellene vannak a sztrájkoknak és a szervezett munkásság egyéb harci eszközeinek, jobban teszik, ha ezentul az alkalmazottakkal együtt bíznak, mint egyenjogú embertársikkal, ha nem akarják bevárni azt, hogy a szervezett munkásság erre az álláspontra kényszerítse őket.

Ez a tanulság derül ki abból a bizottsági vizsgálatból, amelyet a Windber, Pa. környéki bányákban lefolyt sztrájkokból kifolyólag tartottak meg. Ha hinni lehet azoknak a tanuvalomásoknak, amelyeket ezzel az ügygel kapcsolatban a bizottság előtt tettek s amelyekről az Associated Press pontosan megemlékezik, kiderül, hogy Windber, Pa. környékén a bányatulajdonosok úgy bántak el a munkásaikkal, ami semmi más nem eredményezhetett, hogy visszavonás, elkeseredettség, szenvedés, nyugtalanság — forradalom támad belőle.

Reméljük, hogy ez az eset a kivételes esetek közé tartozik. Ez a bányavidék, mikor ott a sztrájk kitört, nem szervezett, ugynevezett nyílt műhely alapon dolgozó bányavidék volt. A bányászok áprilisban nem azért mentek sztrájkba — legalább is a tanuvalomásoknak a többsége ezt igazolja — mert minden áron ragaszkodtak a szakszervezet eszméjéhez, hanem azért, mert levágták a fizetésüket és ezzel szemben tiltakozni akartak. Mialatt a sztrájk folyt, a bányászok maguk és a feleségük és a gyerekeik kénytelenek voltak ideiglenesen összetakolt fabódékban élni, vagy sátrak alatt, vagy csirkeföldökben — olyan állapot volt szóval itt is, ami egyáltalán nem ritka azokon a vidékeken, ahol a bányászok sztrájkba mennek.

Ami az amerikai közönséget leginkább érdekli, az az állapot, amelyben a bányászok a sztrájk kitörése előtt éltek.

Szintén a tanuvalomások igazolják s a bányák üzleti könyvei, hogy a bányászok, hat napos munkahéttel, nyolc óras munkanappal, minimum tizenöt dollárt kerestek hetenként és maximum huszonkettőt.

A sztrájk akkor következett be, mikor a nős és családias bányászok belátták, hogy a kompániák által tervezett bércsökentés mellett nem lesznek képesek megélni a családjaikkal — ha ugyan eddig éltek.

A vizsgálóbizottság előtt az egyik munkás azt vallotta, hogy a legkínosabb, a legnehezebb munkával volt kénytelen a hat napos munkahéten, naponként sokszor többet is dolgozva nyolc óránál, robotolni, hogy tizenöt dollár minimumot és huszonkét dollár maximumot meg legyen képes keresni. S mi volt ennek a munkának az eredménye? Az, hogy a fizetéséből átlag egy dollárt kapott kézhöz minden két héten! Levonták a lakbért, a fűtőszámláját kifizették — s a többi kiadásait. A gyerekei rongyosok voltak. A felesége átlag minden két esztendőben jutott abba a kellemes helyzetbe, hogy egy ruhát vehessen magának.

— En magam? — mondotta — well, nekem ezt a nadrágot a szervezet vette, különben nem lehetnék itt!

Az ilyen anti-amerikai gazdasági, társadalmi és munkaállapotok a kivételek az Egyesült Államoknak azokon a részein, ahol bányászattal foglalkoznak.

Az ilyen esetek, az ilyen állapotok egyre ritkábbak lesznek, egyre inkább csak a mult kódéből rémlenek elő — hála a szakszervezeteknek és a sztrájkoknak.

Az amerikai nép mindig szimpatizált azokkal a sztrájkokkal, amelyekért azért csináltak, hogy a bér-uzorások szándékait megakadályozzák — hála istennek, ilyen szimpátia megnyilatkozására mind kevesebb alkalom mutatkozik.

Azok az emberek, akik kézzel-lábbal tiltakoznak a szakszervezet ellen, akik úgy beszélnek a nyílt műhelyről, mint a megváltás egyetlen lehetőségéről, sokkal jobban teszik, ha átvizsgálják a windberi vizsgálat jegyzőkönyvét. Azok, akik állandóan azt hangoztatják, hogy a szakszervezet kárára van egy országnak, sokkal jobban fogják tenni, ha megfigyelik ezt az esetet, megfigyelik a windberi bányatulajdonosokat és társaikat — s jobb, ha minél előbb rájönnek arra, hogy sokkal jobb lesz a bányászokkal úgy banni, mint tisztességes, emberi bánásmódra jogosult lényekkel, — mielőtt a szakszervezetek fogják arra kényszeríteni őket, hogy ilyen álláspontot foglaljanak el.

Ne legyen szükség sztrájkokra, hogy ezeken keresztül lehessen elérni egy emberséges világnézetet! Az Egyesült Államok népe mindaddig hinni fog a szervezett munkában, amíg olyan állapotok fordulhatnak elő, hogy egy munkás ötven cent kézpénzt keres hetenként — vagy ehhez hasonló összeget.

Tisztességre, belátásra, emberségre van szükség. S akkora windberi és talán a más, szörványos visszaéléseknek az ideje is lejárt, mint ahogy minden ilyen visszaélés ma már csak a mult kegyetlen és kínzó emléke.

Becsületes emberek becsületesen dolgoznak. És a becsületes munkát nem lehet becsületesleg megfizetni.

(The Cleveland News.)

Miért élnek a szervezetek

AZOK, akik ellene vannak a sztrájkoknak és a szervezett munkásság egyéb harci eszközeinek, jobban teszik, ha ezentul az alkalmazottakkal együtt bíznak, mint egyenjogú embertársikkal, ha nem akarják bevárni azt, hogy a szervezett munkásság erre az álláspontra kényszerítse őket.

Ez a tanulság derül ki abból a bizottsági vizsgálatból, amelyet a Windber, Pa. környéki bányákban lefolyt sztrájkokból kifolyólag tartottak meg. Ha hinni lehet azoknak a tanuvalomásoknak, amelyeket ezzel az ügygel kapcsolatban a bizottság előtt tettek s amelyekről az Associated Press pontosan megemlékezik, kiderül, hogy Windber, Pa. környékén a bányatulajdonosok úgy bántak el a munkásaikkal, ami semmi más nem eredményezhetett, hogy visszavonás, elkeseredettség, szenvedés, nyugtalanság — forradalom támad belőle.

Reméljük, hogy ez az eset a kivételes esetek közé tartozik. Ez a bányavidék, mikor ott a sztrájk kitört, nem szervezett, ugynevezett nyílt műhely alapon dolgozó bányavidék volt. A bányászok áprilisban nem azért mentek sztrájkba — legalább is a tanuvalomásoknak a többsége ezt igazolja — mert minden áron ragaszkodtak a szakszervezet eszméjéhez, hanem azért, mert levágták a fizetésüket és ezzel szemben tiltakozni akartak. Mialatt a sztrájk folyt, a bányászok maguk és a feleségük és a gyerekeik kénytelenek voltak ideiglenesen összetakolt fabódékban élni, vagy sátrak alatt, vagy csirkeföldökben — olyan állapot volt szóval itt is, ami egyáltalán nem ritka azokon a vidékeken, ahol a bányászok sztrájkba mennek.

Ami az amerikai közönséget leginkább érdekli, az az állapot, amelyben a bányászok a sztrájk kitörése előtt éltek.

Szintén a tanuvalomások igazolják s a bányák üzleti könyvei, hogy a bányászok, hat napos munkahéttel, nyolc óras munkanappal, minimum tizenöt dollárt kerestek hetenként és maximum huszonkettőt.

A sztrájk akkor következett be, mikor a nős és családias bányászok belátták, hogy a kompániák által tervezett bércsökentés mellett nem lesznek képesek megélni a családjaikkal — ha ugyan eddig éltek.

A vizsgálóbizottság előtt az egyik munkás azt vallotta, hogy a legkínosabb, a legnehezebb munkával volt kénytelen a hat napos munkahéten, naponként sokszor többet is dolgozva nyolc óránál, robotolni, hogy tizenöt dollár minimumot és huszonkét dollár maximumot meg legyen képes keresni. S mi volt ennek a munkának az eredménye? Az, hogy a fizetéséből átlag egy dollárt kapott kézhöz minden két héten! Levonták a lakbért, a fűtőszámláját kifizették — s a többi kiadásait. A gyerekei rongyosok voltak. A felesége átlag minden két esztendőben jutott abba a kellemes helyzetbe, hogy egy ruhát vehessen magának.

— En magam? — mondotta — well, nekem ezt a nadrágot a szervezet vette, különben nem lehetnék itt!

Az ilyen anti-amerikai gazdasági, társadalmi és munkaállapotok a kivételek az Egyesült Államoknak azokon a részein, ahol bányászattal foglalkoznak.

Az ilyen esetek, az ilyen állapotok egyre ritkábbak lesznek, egyre inkább csak a mult kódéből rémlenek elő — hála a szakszervezeteknek és a sztrájkoknak.

Az amerikai nép mindig szimpatizált azokkal a sztrájkokkal, amelyekért azért csináltak, hogy a bér-uzorások szándékait megakadályozzák — hála istennek, ilyen szimpátia megnyilatkozására mind kevesebb alkalom mutatkozik.

Azok az emberek, akik kézzel-lábbal tiltakoznak a szakszervezet ellen, akik úgy beszélnek a nyílt műhelyről, mint a megváltás egyetlen lehetőségéről, sokkal jobban teszik, ha átvizsgálják a windberi vizsgálat jegyzőkönyvét. Azok, akik állandóan azt hangoztatják, hogy a szakszervezet kárára van egy országnak, sokkal jobban fogják tenni, ha megfigyelik ezt az esetet, megfigyelik a windberi bányatulajdonosokat és társaikat — s jobb, ha minél előbb rájönnek arra, hogy sokkal jobb lesz a bányászokkal úgy banni, mint tisztességes, emberi bánásmódra jogosult lényekkel, — mielőtt a szakszervezetek fogják arra kényszeríteni őket, hogy ilyen álláspontot foglaljanak el.

Ne legyen szükség sztrájkokra, hogy ezeken keresztül lehessen elérni egy emberséges világnézetet! Az Egyesült Államok népe mindaddig hinni fog a szervezett munkában, amíg olyan állapotok fordulhatnak elő, hogy egy munkás ötven cent kézpénzt keres hetenként — vagy ehhez hasonló összeget.

Tisztességre, belátásra, emberségre van szükség. S akkora windberi és talán a más, szörványos visszaéléseknek az ideje is lejárt, mint ahogy minden ilyen visszaélés ma már csak a mult kegyetlen és kínzó emléke.

Becsületes emberek becsületesen dolgoznak. És a becsületes munkát nem lehet becsületesleg megfizetni.

(The Cleveland News.)

BAJOK VANNAK A KOLLEKTÁLÁSSAL

Harding elnök hajlandó ajándékot adni ügyes embernek

WASHINGTON, nov. 3. — Harding elnök hajlandó ajándékot adni ügyes embernek, aki praktikus és észszerű megoldást tud ajánlani arra, hogy az Egyesült Államok hogyan hajtsa be a tartozásait a külföldtől, ajándékot, jutalmat adni.

Erdekes, hogy eddig már meglehetősen sok ajánlat jött erre vonatkozólag a Fehér Házból, annak ellenére, hogy az elnök csak most tette meg ezt a keesgető ajánlatot. Az eddigi ajánlatok között azonban egy sem volt olyan, amelyet el lehetett volna fogadni.

Igaz, hogy nagyon nehéz is ilyen javaslatot megtenni, aki ezt a célt tűzi ki maga elé, az amerikai és külföldi pénzügyosonokat és száz más dolgot, körülményt, hogy a munka megéri az ajándékot, ami vele jár.

Egy ideig még lesznek némi nemű ellenítők konzervatív családoknál, amelyek annak idején a shimmyt olyan nehezen engedték be a valcer helyére. De a haladás örök törvénye értelmében egészen biztos, hogy a shimmy helyét az új és friss és elegáns reggélcsárdás foglalja el.

Most már nem kell sok a dologhoz. Irene Castle majd eltáncolja, bevonul a vadulde-vidébe az elegáns tánctermekbe és idők követeztében rövid idő alatt az egész ország csárdást fog táncolni.

A táncszokások különben kijelentik, hogy ennél szebb táncot ritkán láttak — ez a kijelentés egyelőre csak felhívatalos. De valószínű, hogy a Táncmesterek Országos Szövetsége is nemskára magóvá teszi ezt a véleményét és akkor a csárdás sorsa valóban megpecsételt.

S hosszú időn keresztül a magyar nemzeti tánc — legfeljebb kis helyi módosításokat — fogja domonálni a tánc égboltját Amerikában.

S ennek az új konstellációnak mi magyarok csak örülhetünk.

Megint egy szó, amely a világ figyelmét Magyarországra felé tereli.

Miért élnek a szervezetek

AZOK, akik ellene vannak a sztrájkoknak és a szervezett munkásság egyéb harci eszközeinek, jobban teszik, ha ezentul az alkalmazottakkal együtt bíznak, mint egyenjogú embertársikkal, ha nem akarják bevárni azt, hogy a szervezett munkásság erre az álláspontra kényszerítse őket.

Ez a tanulság derül ki abból a bizottsági vizsgálatból, amelyet a Windber, Pa. környéki bányákban lefolyt sztrájkokból kifolyólag tartottak meg. Ha hinni lehet azoknak a tanuvalomásoknak, amelyeket ezzel az ügygel kapcsolatban a bizottság előtt tettek s amelyekről az Associated Press pontosan megemlékezik, kiderül, hogy Windber, Pa. környékén a bányatulajdonosok úgy bántak el a munkásaikkal, ami semmi más nem eredményezhetett, hogy visszavonás, elkeseredettség, szenvedés, nyugtalanság — forradalom támad belőle.

Reméljük, hogy ez az eset a kivételes esetek közé tartozik. Ez a bányavidék, mikor ott a sztrájk kitört, nem szervezett, ugynevezett nyílt műhely alapon dolgozó bányavidék volt. A bányászok áprilisban nem azért mentek sztrájkba — legalább is a tanuvalomásoknak a többsége ezt igazolja — mert minden áron ragaszkodtak a szakszervezet eszméjéhez, hanem azért, mert levágták a fizetésüket és ezzel szemben tiltakozni akartak. Mialatt a sztrájk folyt, a bányászok maguk és a feleségük és a gyerekeik kénytelenek voltak ideiglenesen összetakolt fabódékban élni, vagy sátrak alatt, vagy csirkeföldökben — olyan állapot volt szóval itt is, ami egyáltalán nem ritka azokon a vidékeken, ahol a bányászok sztrájkba mennek.

Ami az amerikai közönséget leginkább érdekli, az az állapot, amelyben a bányászok a sztrájk kitörése előtt éltek.

Szintén a tanuvalomások igazolják s a bányák üzleti könyvei, hogy a bányászok, hat napos munkahéttel, nyolc óras munkanappal, minimum tizenöt dollárt kerestek hetenként és maximum huszonkettőt.

A sztrájk akkor következett be, mikor a nős és családias bányászok belátták, hogy a kompániák által tervezett bércsökentés mellett nem lesznek képesek megélni a családjaikkal — ha ugyan eddig éltek.

A vizsgálóbizottság előtt az egyik munkás azt vallotta, hogy a legkínosabb, a legnehezebb munkával volt kénytelen a hat napos munkahéten, naponként sokszor többet is dolgozva nyolc óránál, robotolni, hogy tizenöt dollár minimumot és huszonkét dollár maximumot meg legyen képes keresni. S mi volt ennek a munkának az eredménye? Az, hogy a fizetéséből átlag egy dollárt kapott kézhöz minden két héten! Levonták a lakbért, a fűtőszámláját kifizették — s a többi kiadásait. A gyerekei rongyosok voltak. A felesége átlag minden két esztendőben jutott abba a kellemes helyzetbe, hogy egy ruhát vehessen magának.

— En magam? — mondotta — well, nekem ezt a nadrágot a szervezet vette, különben nem lehetnék itt!

Az ilyen anti-amerikai gazdasági, társadalmi és munkaállapotok a kivételek az Egyesült Államoknak azokon a részein, ahol bányászattal foglalkoznak.

Az ilyen esetek, az ilyen állapotok egyre ritkábbak lesznek, egyre inkább csak a mult kódéből rémlenek elő — hála a szakszervezeteknek és a sztrájkoknak.

Az amerikai nép mindig szimpatizált azokkal a sztrájkokkal, amelyekért azért csináltak, hogy a bér-uzorások szándékait megakadályozzák — hála istennek, ilyen szimpátia megnyilatkozására mind kevesebb alkalom mutatkozik.

Azok az emberek, akik kézzel-lábbal tiltakoznak a szakszervezet ellen, akik úgy beszélnek a nyílt műhelyről, mint a megváltás egyetlen lehetőségéről, sokkal jobban teszik, ha átvizsgálják a windberi vizsgálat jegyzőkönyvét. Azok, akik állandóan azt hangoztatják, hogy a szakszervezet kárára van egy országnak, sokkal jobban fogják tenni, ha megfigyelik ezt az esetet, megfigyelik a windberi bányatulajdonosokat és társaikat — s jobb, ha minél előbb rájönnek arra, hogy sokkal jobb lesz a bányászokkal úgy banni, mint tisztességes, emberi bánásmódra jogosult lényekkel, — mielőtt a szakszervezetek fogják arra kényszeríteni őket, hogy ilyen álláspontot foglaljanak el.

Ne legyen szükség sztrájkokra, hogy ezeken keresztül lehessen elérni egy emberséges világnézetet! Az Egyesült Államok népe mindaddig hinni fog a szervezett munkában, amíg olyan állapotok fordulhatnak elő, hogy egy munkás ötven cent kézpénzt keres hetenként — vagy ehhez hasonló összeget.

Tisztességre, belátásra, emberségre van szükség. S akkora windberi és talán a más, szörványos visszaéléseknek az ideje is lejárt, mint ahogy minden ilyen visszaélés ma már csak a mult kegyetlen és kínzó emléke.

Becsületes emberek becsületesen dolgoznak. És a becsületes munkát nem lehet becsületesleg megfizetni.

(The Cleveland News.)

AMERICAN UNION BANK

Németh János elnök

Füzet: 10 East 22nd Street
 a Bankpalotában

Fiókküzet: 1597 Second Ave.
 corn. 83rd Street
 NEW YORK CITY

Miért élnek a szervezetek

AZOK, akik ellene vannak a sztrájkoknak és a szervezett munkásság egyéb harci eszközeinek, jobban teszik, ha ezentul az alkalmazottakkal együtt bíznak, mint egyenjogú embertársikkal, ha nem akarják bevárni azt, hogy a szervezett munkásság erre az álláspontra kényszerítse őket.

Ez a tanulság derül ki abból a bizottsági vizsgálatból, amelyet a Windber, Pa. környéki bányákban lefolyt sztrájkokból kifolyólag tartottak meg. Ha hinni lehet azoknak a tanuvalomásoknak, amelyeket ezzel az ügygel kapcsolatban a bizottság előtt tettek s amelyekről az Associated Press pontosan megemlékezik, kiderül, hogy Windber, Pa. környékén a bányatulajdonosok úgy bántak el a munkásaikkal, ami semmi más nem eredményezhetett, hogy visszavonás, elkeseredettség, szenvedés, nyugtalanság — forradalom támad belőle.

Reméljük, hogy ez az eset a kivételes esetek közé tartozik. Ez a bányavidék, mikor ott a sztrájk kitört, nem szervezett, ugynevezett nyílt műhely alapon dolgozó bányavidék volt. A bányászok áprilisban nem azért mentek sztrájkba — legalább is a tanuvalomásoknak a többsége ezt igazolja — mert minden áron ragaszkodtak a szakszervezet eszméjéhez, hanem azért, mert levágták a fizetésüket és ezzel szemben tiltakozni akartak. Mialatt a sztrájk folyt, a bányászok maguk és a feleségük és a gyerekeik kénytelenek voltak ideiglenesen összetakolt fabódékban élni, vagy sátrak alatt, vagy csirkeföldökben — olyan állapot volt szóval itt is, ami egyáltalán nem ritka azokon a vidékeken, ahol a bányászok sztrájkba mennek.

Ami az amerikai közönséget leginkább érdekli, az az állapot, amelyben a bányászok a sztrájk kitörése előtt éltek.

Szintén a tanuvalomások igazolják s a bányák üzleti könyvei, hogy a bányászok, hat napos munkahéttel, nyolc óras munkanappal, minimum tizenöt dollárt kerestek hetenként és maximum huszonkettőt.

A sztrájk akkor következett be, mikor a nős és családias bányászok belátták, hogy a kompániák által tervezett bércsökentés mellett nem lesznek képesek megélni a családjaikkal — ha ugyan eddig éltek.

A vizsgálóbizottság előtt az egyik munkás azt vallotta, hogy a legkínosabb, a legnehezebb munkával volt kénytelen a hat napos munkahéten, naponként sokszor többet is dolgozva nyolc óránál, robotolni, hogy tizenöt dollár minimumot és huszonkét dollár maximumot meg legyen képes keresni. S mi volt ennek a munkának az eredménye? Az, hogy a fizetéséből átlag egy dollárt kapott kézhöz minden két héten! Levonták a lakbért, a fűtőszámláját kifizették — s a többi kiadásait. A gyerekei rongyosok voltak. A felesége átlag minden két esztendőben jutott abba a kellemes helyzetbe, hogy egy ruhát vehessen magának.

— En magam? — mondotta — well, nekem ezt a nadrágot a szervezet vette, különben nem lehetnék itt!

Az ilyen anti-amerikai gazdasági, társadalmi és munkaállapotok a kivételek az Egyesült Államoknak azokon a részein, ahol bányászattal foglalkoznak.

Az ilyen esetek, az ilyen állapotok egyre ritkábbak lesznek, egyre inkább csak a mult kódéből rémlenek elő — hála a szakszervezeteknek és a sztrájkoknak.

Az amerikai nép mindig szimpatizált azokkal a sztrájkokkal, amelyekért azért csináltak, hogy a bér-uzorások szándékait megakadályozzák — hála istennek, ilyen szimpátia megnyilatkozására mind kevesebb alkalom mutatkozik.

Azok az emberek, akik kézzel-lábbal tiltakoznak a szakszervezet ellen, akik úgy beszélnek a nyílt műhelyről, mint a megváltás egyetlen lehetőségéről, sokkal jobban teszik, ha átvizsgálják a windberi vizsgálat jegyzőkönyvét. Azok, akik állandóan azt hangoztatják, hogy a szakszervezet kárára van egy országnak, sokkal jobban fogják tenni, ha megfigyelik ezt az esetet, megfigyelik a windberi bányatulajdonosokat és társaikat — s jobb, ha minél előbb rájönnek arra, hogy sokkal jobb lesz a bányászokkal úgy banni, mint tisztességes, emberi bánásmódra jogosult lényekkel, — mielőtt a szakszervezetek fogják arra kényszeríteni őket, hogy ilyen álláspontot foglaljanak el.

Ne legyen szükség sztrájkokra, hogy ezeken keresztül lehessen elérni egy emberséges világnézetet! Az Egyesült Államok népe mindaddig hinni fog a szervezett munkában, amíg olyan állapotok fordulhatnak elő, hogy egy munkás ötven cent kézpénzt keres hetenként — vagy ehhez hasonló összeget.

Tisztességre, belátásra, emberségre van szükség. S akkora windberi és talán a más, szörványos visszaéléseknek az ideje is lejárt, mint ahogy minden ilyen visszaélés ma már csak a mult kegyetlen és kínzó emléke.

Becsületes emberek becsületesen dolgoznak. És a becsületes munkát nem lehet becsületesleg megfizetni.

(The Cleveland News.)

Miért élnek a szervezetek

AZOK, akik ellene vannak a sztrájkoknak és a szervezett munkásság egyéb harci eszközeinek, jobban teszik, ha ezentul az alkalmazottakkal együtt bíznak, mint egyenjogú embertársikkal, ha nem akarják bevárni azt, hogy a szervezett munkásság erre az álláspontra kényszerítse őket.

Ez a tanulság derül ki abból a bizottsági vizsgálatból, amelyet a Windber, Pa. környéki bányákban lefolyt sztrájkokból kifolyólag tartottak meg. Ha hinni lehet azoknak a tanuvalomásoknak, amelyeket ezzel az ügygel kapcsolatban a bizottság előtt tettek s amelyekről az Associated Press pontosan megemlékezik, kiderül, hogy Windber, Pa. környékén a bányatulajdonosok úgy bántak el a munkásaikkal, ami semmi más nem eredményezhetett, hogy visszavonás, elkeseredettség, szenvedés, nyugtalanság — forradalom támad belőle.

Reméljük, hogy ez az eset a kivételes esetek közé tartozik. Ez a bányavidék, mikor ott a sztrájk kitört, nem szervezett, ugynevezett nyílt műhely alapon dolgozó bányavidék volt. A bányászok áprilisban nem azért mentek sztrájkba — legalább is a tanuvalomásoknak a többsége ezt igazolja — mert minden áron ragaszkodtak a szakszervezet eszméjéhez, hanem azért, mert levágták a fizetésüket és ezzel szemben tiltakozni akartak. Mialatt a sztrájk folyt, a bányászok maguk és a feleségük és a gyerekeik kénytelenek voltak ideiglenesen összetakolt fabódékban élni, vagy sátrak alatt, vagy csirkeföldökben — olyan állapot volt szóval itt is, ami egyáltalán nem ritka azokon a vidékeken, ahol a bányászok sztrájkba mennek.

Ami az amerikai közönséget leginkább érdekli, az az állapot, amelyben a bányászok a sztrájk kitörése előtt éltek.

Szintén a tanuvalomások igazolják s a bányák üzleti könyvei, hogy a bányászok, hat napos munkahéttel, nyolc óras munkanappal, minimum tizenöt dollárt kerestek hetenként és maximum huszonkettőt.

A sztrájk akkor következett be, mikor a nős és családias bányászok belátták, hogy a kompániák által tervezett bércsökentés mellett nem lesznek képesek megélni a családjaikkal — ha ugyan eddig éltek.

A vizsgálóbizottság előtt az egyik munkás azt vallotta, hogy a legkínosabb, a legnehezebb munkával volt kénytelen a hat napos munkahéten, naponként sokszor többet is dolgozva nyolc óránál, robotolni, hogy tizenöt dollár minimumot és huszonkét dollár maximumot meg legyen képes keresni. S mi volt ennek a munkának az eredménye? Az, hogy a fizetéséből átlag egy dollárt kapott kézhöz minden két héten! Levonták a lakbért, a fűtőszámláját kifizették — s a többi kiadásait. A gyerekei rongyosok voltak. A felesége átlag minden két esztendőben jutott abba a kellemes helyzetbe, hogy egy ruhát vehessen magának.

— En magam? — mondotta — well, nekem ezt a nadrágot a szervezet vette, különben nem lehetnék itt!

Az ilyen anti-amerikai gazdasági, társadalmi és munkaállapotok a kivételek az Egyesült Államoknak azokon a részein, ahol bányászattal foglalkoznak.

Az ilyen esetek, az ilyen állapotok egyre ritkábbak lesznek, egyre inkább csak a mult kódéből rémlenek elő — hála a szakszervezeteknek és a sztrájkoknak.

Az amerikai nép mindig szimpatizált azokkal a sztrájkokkal, amelyekért azért csináltak, hogy a bér-uzorások szándékait megakadályozzák — hála istennek, ilyen szimpátia megnyilatkozására mind kevesebb alkalom mutatkozik.

Azok az emberek, akik kézzel-lábbal tiltakoznak a szakszervezet ellen, akik úgy beszélnek a nyílt műhelyről, mint a megváltás egyetlen lehetőségéről, sokkal jobban teszik, ha átvizsgálják a windberi vizsg

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET NEW BRUNSWICKI FIÓKJÁNAK NYILT LEVELE A TAGSÁGHOZ

Szigoru vélemény a tisztikar által ajánlott alapszabály-módosításról. -- Komoly vádák.

KORLEVEL A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET VALAMENNYI FIÓKJÁHOZ.
New Brunswick, N. J. 1922. október hava.

kedves Tagtestvérek!

A Verhovay Segélyegylet központi hivatalától 1922 szeptember 11 kelettel Gyurkovics József főnök és Gábor István kp. titkár aláírásával ellátott javaslat érkezett fiókjunkhoz. A javaslatot szavazólapok követték. Ilyen javaslatot és szavazólapokat minden fiók kapott. Kapott pedig azért, hogy a javaslat felett szavazunk.

A javaslat szerint a központ az alapszabályok VIII. fejezetének 11-ik szakaszát és a VI. fejezet 9-ik szakaszát kívánja megváltoztatni. A XVIII. fejezet 11 szakaszának módosítását azért kívánja a központ, hogy az általuk tudatlanságból történt tagok, vagy azok örököse pert ne nyerhessen az egylettel szemben. A most érvényben levő alapszabályunk értelmében a törles a fiók joga. Ezt a jogot akarja most a központ kicsavarni a fiók kezéből és át akarja ruháztatni a mindenható központi titkárra.

A VI. fejezet 9. szakaszának a megváltoztatását pedig azért kívánja a központi pénztárnok, hogy az árvek, övezgek vagy örökösök részére az örökséget az óhazába senki más csak el küldhesse el valamelyik pénzkiadó cég által. Az alapszabály mostani pontja azért szabja meg határozottan azt, hogyha az örökösök külföldön laknak, akkor azok részére az illető állam külügyi képviselője utján küldendő el az örökség, hogy a pénzek elküldésénél a visszaélések elkerülhetők legyenek. A pénztárnoknak az a szögere, de jó szakas utában van. Mert míg ez a szakas fennáll, nem lehet a pénzek elküldésével üzernkedni. Hogy pedig ez a szakas ne legyen az utban javaslatot terjesztett a főtisztikar és fel. bizottság hozzájárulásával a tagság elé, hogy e szakas módosítását. A kp. pénztárnok ur azzal érvelt, hogy az illetékes konzulá-

tusok által átküldött pénz nem jutnak át idejében az örökösköz, ez az állítás a valóságnak meg nem felel. Most minden esetre megkapják az örökösök a pénzt, de ha ezt a pontot oda módosítjuk ahová azt a pénztárnok szeretné, megtörténhetik, hogy meg sem kapják.

Mint láthatjuk tagtestvérek ez a módosítás nem a tagság érdekében, hanem a kp. pénztárnok javára volna kívánatos. A kp. pénztárnok ezt az alapszabály módosítást előterjesztette már a februári felügyelő bizottsági gyűlésen, akkor a felfüggesztett főnök nem engedte a javaslatot keresztül. Most ugyanaz a felügyelő bizottság hozzájárult a javaslatához.

Tisztelt tagtestvérek! — Ha a tagság érdekében az alapszabály módosítását keresztül nem vihetők akkor most, midőn a módosítás a tisztikarnak kell, azt ne változtassuk. Legyünk résen, mert meg majd azt hiszik, mert hogy szélcsend van, mindegyre kaphatók vagyunk. Az 52-ik fiók, csak úgy, mint a többi fiókok, résen áll, ha a tagság érdekében, a megvédéséről van szó. Most is felelmei tiltakozó szavát és ellenzi az alapszabályoknak a javaslat szerinti megváltoztatását.

Óvást emel meg az 52-ik fiók — és kérjük Önök is tartsanak velünk — az ellen az intézkedések ellen, melyeket az augusztusi felügyelő bizottság elfogadott. Ezek az intézkedések az egylet vagyonát pocskolják. Az 52-ik fiók október havi közgyűlése tárgyalta a központból érkezett módosítási javaslatot és azt a határozatot hozta, hogy a módosítás ellen szavaz és hasonló felhívásra felhívja az összes fiókokat. Felhívja az ösztagságot arra, hogy a szavazó lapon a nem kockába tegye a keresztet. Az 52-ik fiók jegyzőkönyvi kivonata a következő:

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT.

A Verhovay Segélyegylet New Brunswick, N. J. székelő fiókjá 1922 október hó első vasárnapján tartott rendes havi közgyűlésen tárgyalta a központi hivatalból leérkezett azon javaslatot, mely a most érvényben levő alapszabályok XVIII. fejezet 11. és a VI. fejezet 9-ik szakaszának tag-szavazás utján- való megváltoztatását célozta.

Az 52-ik fiók behatóan tárgyalta a javaslatot és elhatározta, hogy a módosítást el nem fogadja és annak a megváltoztatása ellen szavaz. Továbbá egyhangúlag elhatározta a fiók, hogy megkeresi körlevélben az ösztagságot a fiókok utján, hogy az alapszabály módosítása ellen szavazzanak.

Nemmel szavazzanak pedig azért, mert a módosítás az az egylet és a tagság jart, hanem az egyes tisztviselők érdekét mozdítaná elő.

Egyben tárgyalattott a kp. tisztikar és Felügyelő Bizottság 1922 augusztus havában tartott gyűlésének egyes határozata. Ennek kapcsán óvást emel az 52-ik fiók ama határozat ellen, hogy a kp. pénztárnok mellé irodai segítséget engedélyezett 133—140 dollár havi fizetéssel. Ez az intézkedés a kp. tisztikarnak és Fel. Bizottságnak, havi 133 vagy 140 dollár felesleges kiadást okoz. Mikor a kp. pénztárnokot megválasztották tudta mennyi a munka és mire vállalkozik. A kp. pénztárnok teendője nem több ma, mint régen volt, mikor a munkát napi négy óra alatt elvégezték. Ma a taglétszám 21,000 körül, régen pedig közel 25,000 volt. Ha a kp. pénztárnok ur nem tudja elvégezni a dolgát, adja át hivatalát olyannak, ki azt jobban érti és aki nem a pénzek mikénti átutalásával tölti az idejét.

Hasonlóként egyhangú határozattal óvást emel az 52-ik fiók tagsága az ellen a fel. biz. s tisztikari intézkedés ellen, hogy engedélyt adott a "Szerkesztő" urnak ar-

MÜKEDVELŐ ELŐADÁS.
TOLEDO, O. — Szépen sikerült miniház estjé volt a toledói magyarságnak október 29-én, amikor a gr. kath. Szt. Mihály-egylet műkedvelői köré a Sztrik-teremben színi horta Gécy Istvánnak bájos népszámmutató. "A régi szerető". A népszámmutató közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta a mindvégig élvezetes előadást s a műkedvelői kör tagjai ezúttal is szép munkát végeztek.

A rendező néhez szerepét most is Bakajza Elek, a titkosság agilis fellétsége töltötte be, aki a színpadon beállítással s a előadás rendezésével kiváló munkát végzett. Bevezető beszédével derült kedvre hangolta a közönséget. A szerepek a legjobb kezében voltak. A főszereplők valóban kitettek magukért. Opre János, Opre Jánosné, Oroz Mária, Katona Ilés elsőrangú játékszereket drámai részletekben is bővelkedő szerepeket s megérdemelték a közönség színi nem akará tapsait. A 10 éves Németh Katika nagyon bájos volt Esztrike szerepében. Katona Sándor, Kiss Józsi számadó szerepében elsőrangú nyújtott, Pástor Miklósné Zauszánna szerepében remekelt. Magyar Péter tökéletes falusi bíró, Rácz Károly kitűnő tanyás volt. Németh Mária bájos volt Juliska szerepében. Danykó István kiváló alakította Zsótr Jancsát. A legények szerepét Rácz László, Szegedy József, Tornai András és Vagy János töltötték be. Zajos derültéget aratott Vasa György a részeg ember szerepében. Az asz-

sonyok szerepében Olexo József, né, Danykó Anna, Dorothy Ilona és Magyar Anna váltották ki a közönség tapsait. Mester Sándor valódi puaxtal csikós volt, Dubás Mihály mint kishíró szerepelt. Bájosok voltak az első felvonásban szereplő leányok: Dorothy Anna, Puskás Anna, Vaskó Mária, Stefan Giszella, Hrivnyák Mária és Katona Mária. Sugó Majoros Katalin volt, a rendezőség vezetője a kör nem szereplő tagjaiból került ki.

CHICAGOI ORVOSI HIR.
Dr. Löwinger Ernő, a régi chicagói magyar orvos visszatért európai tanulmányútról s megkezdte beteg-gondozását d. e. 11-től 1-ig, este 6-tól 8-ig. Vasárnap csak délelőtt. Cím: 458 W. North Ave., a Cleveland Ave. mellett, Chicago, Ill.

MEGSZÖKÖTT A TÉBOLDYÁBÓL S MEGÖLTÉ MAGÁT

Horváth József magyar ifju megdöbentő tragédiája

FELAKASZTOTTA MAGÁT

Nagy részvételt temetett el az ideig is előhalottat

SO. NORWALK, Conn. — Megrendítő újabb csapás érte id. Horváth Józsefet és családját. József nevű fiuk, akit ezélt két évvel szállítottak be a middletowni elme-gyógyintézetbe, október 13-án meg-szökött a kórházból. Köröztették mindenfelé s végre rátaláltak, egy nagy fáron felakasztva csüngött alá.

Alig volt 24 éves. Temetése október 28-án, szombaton délután nagy ünnepélyességgel ment végbe a ref. templomból. A temetési szertartást Dókus Gábor lelkes végezte. Temetésén hoztatartozóin és számos barátján kívül megjelent hat tagu bizottsággal a Rákóczi Egylet 3-ik fiókosztálya, melynek az elhunyt tagja ívolt.

Szülei id. Horváth József és neje Tóth Róza, testvérei Sándor, Béla és Ferenc gyászolják. A szülőházában keresztanyja Horváth Gábor és Czukovics Jánosné szül. Tóth Erzsébet, nagyanyja id. Horváth Gábor és családja és özv. Horváth Lajosné és gyermekei kapják a gyászírt.

Koszorút helyeztek a ravatra szülein és testvéreinek kivül Mrs. Paskó, Mrs. Palmer, Balázs Károly és családja, öz. B. Kiss Jánosné és gyermekei, Horváth Gábor és családja, Mrs. Czákó és családja, Mrs. Sprock Orsz. Mihályné és a Rákóczi M. Os. Egylet. Az elhunyt a Riverside temetőben helyezték örök nyugalomra.

MAGYAR VEND SZURTA AGYON VEND BARÁTJÁT

Turnát István buceros része-geskedés után kétét mártotta Kaavas András mellébe

ZALAMEGYEI VENDEK

Turnát két, Kaavas nyolc gyermeke családapá

BRIDGEPORT, Conn. — Vasárnap este 11 órakor megrendítő gyilkosság történt két magyar vend között. Turnát István gyilkolta meg Kaavas Andrást az utca jár-daján. Előzőleg egyik közös barát, moonshin, egész nap ivogaták a moonshin, ahol már kisebb össze-tések is voltak közöttük. Este 11 órakor hazafelé tartottak a Spruce streeti lakásukra, de utközben is-mét üsseszálalkoztak.

Amikor azonban Turnát István-bat butcher ülése elé értek, Turnát beugrott üzletébe, két ragado-t és barátja után sietve kétszer mellé szúrta vele Kaavas Andrást.

A gyilkosságnak szemtanúi is voltak, akik azonnal rendőrt ér-teltek, az ambuláns is megérke-zett s bár Kaavas Andrást meg-volt egy kis élet, mire a kórházba értek, meghalt. Turnát István el-szaladt, de lakásán megtalálták és le-tartóztatták. A két Turnát a szem-tetés ládába dobta, de rátaláltak. Felesége a történet után hisztéri-kus lett s nem volt kihallgatható. Az italtól gyilkossá vált Turnát-nak két gyermeke van. Kaavas 18-éve van Amerikában és nyolc gyer-meke apja. Zala megyei mindkét. Turnát a rendőrségnek konokul tagadja bűnösséget és azt állítja, hogy olyan részeg volt, hogy sem-mire sem emlékszik.

HOCK JANOS FOGADTATA SA ÉS ELŐADASA.

BRIDGEPORT, Conn. — Október 27-én érkezett Hock János volt budapesti plébános és a volt nemzeti tanács elnöke Bridgeport-ra. Az állomásra mintegy 15 auto-mobil mentek fogadására. Meg-érkezésekor Ludman Sándor ref. lelkes üdvözölte elnök, azután Gáspár Pirokka és Odenwald Oz-kár köszöntötték. Az alkalmi bizo-ttság alelnöke, Szenczy Bózsike vi-rágcsokrot nyújtott át Hock János-nak. Az állomásról Ludman ref. lelkes lakására vonultak, ahol az angol nyelvű lapok tudósítói is megjelentek, akiknek Hock János angol nyelven mondta el Ameriká-ba jövetelének célját.

Vasárnap este tartotta meg elő-adását a Rákóczi Hallban, mely színtől meglett hallgatósággal. Az ünnepély a Kosuth nótával vette kezdetét. A bridgeporti 1848 egylet zászlóját jelent meg testü-léte az estélyen. Bodnár Boriska és Szenczy Bózsike kedves ének-száma után Hock János mondotta el mintegy másfél óras beszédét, melyet gyakran szakított meg a közönség tetszésmoraja s helyeslése. Hock megígérte, hogy a bridgepor-ti magyarságnak rövidesen alkalm lesz öt vizionálni, ugyisntén gróf Károlyi Mihályt, aki szintén ellátogat Amerikába. Utána Lud-man Sándor ref. lelkes, Odenwald Ozkár beszélt. Novakovits József, a fogadó bizottság elnöke, a mikor látta, hogy a hallgatóság kommunista szíze vitába akar bo-csátkozni a szónokkal, az ünnepélyt beárta.

HA AZ Ó-HAZBAN

lakó rokonnaink hoztatartozóink vagy ismerőseink pontos címét meg akarja tudni, vagy pedig az óhazban bármilyen természetű dol-galban pontos felvilágosítást vagy újság és legújabb magyar népdalok nélem oltán kaphatók. Ó-ha-zai és közgyűlései ügyeket szintén a legpontosabban és leggyorsabban részek. Irjon e címre:

ALEXANDER MIKÓK
801 Dollar Bank Building,
Youngstown, O.

AZ IDEGEN OSZTALY ÚJ VEZETŐJE.

AKRON, O. — Az akroni Peoples Savings and Trust Company idegen osztályának vezetője, Ciko-vác Lajos több mint tizenöt esztendeje működik bankszakszabab. Akron városában székelő isme-retségnek örvend s előzően je-metve sok jóbarátot és tisztelt biztosított magának, a minthogy a magyar nyelvű kivül beszéli az összes szláv nyelveket is, nagyon sok alkalma van hogy az idegen lakosságnak ügyes-bajos dolgaiban segítségként nyújtson. Előzőeken mo-dorával és lelkiismeretes támo-gatásával csakhamar meggyerte a magyarok rokonszenvét és bizalmát is.

KERESZTELÉSEK.

BRIDGEPORT, Conn. — A Szt. István róm. kath. hitközség templo-mában a következők kereszteltet-tek meg:

Angyal Ferenc (Jánk. Szatmár) és neje Krajnyik Etel leánya Mar-git-Anna névre; keresztanyok: Káris Mihály és Angyal Anna.

Kundráth János (Korlát, Abauj) és neje Kéry Erzsébet (Budapest) leánya Gladys-Erzsébet névre; keresztanyok: Lipták István és neje Mánér Erzsébet.

Krisztinkovics Károly (Bakony-csernye, Veszprém) és neje Kra-jnyik Margit (Jánk. Szatmár) leánya Mária-Anna névre; keresztanyok: Angyal Ferenc és neje Kra-jnyik Etel.

Sizenszky István (Hejce, Abauj) és neje Lengyel Erzsébet (Bridge-port) leánya Ida-Erzsébet névre; keresztanyok: Szabó István és Len-gyel Veronika.

FELHÍVÁS!

A W. O. W. 185. Egyetértés B. S. Egylet felhívja összes tagj-tyigyeimét arra, hogy november 1-én a Goodfellow Hallban tartja Gyűlését

Miután fontos dolgok kerülnek tárgyalás alá, minden tagtársnak érdeke, hogy a gyűlésen megjelen-jék.

Tisztelettel A Tisztikar. (259—80)

GYASZJELENTÉS.

Szomorúdtok szívvel jelentük rokonnainknak, barátainknak és ismerőseinknek, hogy szerettet fiunk, a Borsodmegyei, mu-coonyi születésű

Ifj. Csontos András

1922 szeptember 19-én Buffalo, N. Y.-ban, 8 heti betegség után, jobbtestre szenderült. Temetése a gyászházban, majd a Szent Erzsébet róm. kath. templomból szeptember 22-én ment végbe a Pine Hill temetőben a magyarság ósziinte részvételével.

Koszorúkat helyeztek a ravatra: szülei, továbbá Trimper István és neje, Trimper János és családja, Borics András és neje, Mrs. Wagner és fia, az American Radiator Company "Bond Plant" magyar és angol munkástársai és még többen.

Hálás köszönetet mondunk mindazonk, akik a ravatrai koszorúkat virágokat helyeztek és mindazonk, akik felejt-hetetlen fiunkat utolsó útjára kiküldték s ezzel nagy bánatunk-ot, szomorúságunkat enyhítették igyekezetükkel.

GÖNTOS ANDRÁS ÉS NEJE.
Buffalo, N. Y.

CLEVELANDI K-R-Ó-N-I-K-A

MRS. CHAMPIONT BÜNÖSNEK TALÁLTÁK S A BÍRÓ HUSZ ÉVI FEGYHÁZRA ÍTELTE EL

Éros felindulásban elkövetett, haláltköző súlyos testi sértés-ben mondták ki bűnösnek az esküdtek.

SZIGORU ÍTELET.

Bernon bíró a törvény által megengedett legmagasabb büntetést szabta rá.

Az esküdtszék huszonnyolc órán keresztül tartó vita-kozás után manslaughterben, ér-selindulás folytán elkövetett, ha-lált köző súlyos testi sértésben mondták ki bűnösnek a 22 éves Mrs. Mabel Championt, akit al-vál vádolt az ügyész, hogy élte megfontolt szándékkal lölte meg Thomas A. O'Connell vállalkozót.

Bernon bíró a verditkét al-pján azonnal el is ítélte a vádlatot. Husz évi fegyházra szabott rá, a legnagyobb büntetést, amit ilyen harmadfoku gyilkosságért a törvény előír. Szabhatott volna rá 1-től 5, 10 vagy 20 évig terjedhető fegyházbüntetést, de nem volt irgalmas a vádlottal szemben.

Mrs. Champion a Marysville, O. helységben lévő női fegyházban fogja eltölteni büntetését, vagy annak legalább is egy részét.

Az esküdtek közt hét nő is volt. Ezek sirtak, amikor Mrs. Champion elvezették a bíró elől az ítélet kihirdetése után.

Este 8 órakor hozták meg a ver-diktét az esküdtek. Mrs. Champion abban az élegán őszi toaletben, amelyben az egész tárgyalás alatt ült, fel-küszkört a megyei börtönből a tárgyaló terembe. Amikor meg-hallotta, hogy bűnösnek találták, keserves zokogásban tört ki.

A bíró kijelentette az ítélet ki-hirdetése előtt, hogy az esküd-tek igen irgalmasak voltak Mrs. Championnal szemben. Megmen-tették a villamoszektől, meg-mentették az életfogytig tartó fegyházról. 6 már nem lehet ir-galmas ezekután, ennél fogva a leg-súlyosabb büntetéssel sújtja, amit a manslaughterért előír a törvény.

UJABB BÜNJEL A BURNS-FÉLE TRAGÉDIÁBAN

Megtalálták a véres ást, a mellyel Mrs. Bunst elhaltolta gyilkosa.

Mrs. Mabel Burns gyilkosa ellen újabb bizonyítékot szer-zett az ügyész. Megtalálták azt az ást, amellyel elhaltolta a gyilkos a szerencsétlen asszonyt. Az áson vérfoltok és vé-res ujjlenyomatok vannak, amik a legerősebb bizonyítékok le-hetnek a gyilkos ellen.

Az ást a mentori erdő köze-lében M. E. Calkins és neje, fairporti lakosok, lettek meg a sásban, miután egy clevelandi házaspár ajánlotta nekik, hogy vigyék haza a még teljesen hasz-nálható ást. Calkinsék vitték észre nyelven az ujjlenyomata-kat és vérfoltokat. Azonnal ara-gondolták, hogy Burnst gyilkosa használhatta, elvitték ennélfogva a painesvillei sheriffnek.

Az ást Clevelandba hozták ma s Koestle, ujjlenyomat szor-értő, megállapítja, hogy azonos-sak-e az ujjlenyomatok Burns ujjlenyomataival.

Az áson éppen olyan fekete föld van, aminőt Mrs. Burns sírjából ástott ki a gyilkos.

MEGKEZDŐDIK MA-GYARORSZÁGON AZ UTLEVÉL KIÁLLÍTÁS

A napokban be fog telni az ez évi magyar kvóta, amikor az-után újabb megkezdődik az utlevélkiállítás a jövő évi kvóta terhére.

Budaestről jön a hír, hogy ugyanakkor, mikor az Egy-sült Államokba ez évben be-telekedik magyarok kvótiája beteltek, el fogja rendelni a belügyminiszterium azt, hogy a hatóságok kezdjék meg az utlevelek kiadását azok részére, a kik az 1923 július 1-je-vel kezdődő újabb kvóta terhére óhajtanak kijutni az Egyesült Államokba.

Ez az intézkedés azj jelen-ti, hogy jó lesz igyekezni azok-nak, akik bárkit is ki akarnak hozatni, hogy ezek azután otthon megtehessék az utlevél és vízum megszerzése iránt még idejében a szükséges lépéseket.

A Löwy Investment Co. rész-vesen megad minden a kilha-zatra vonatkozó felvilágosítást, kiállítja a szükséges ir-tokat és minden lehető el-tel, hogy hoztatartozói baj és késedelem nélkül juthassanak ki az újhabba!

A Löwy Investment Com-pany által vásárolt hajógye-gekkel az elmúlt heten a köv-etzéző utasok érkeztek meg Amerikába:

Revus József, aki a Mau-retania hajóval ma érkezett meg. Budaestről jön Cleve-landba itt élő rokonához, Vu-csák Lajoshoz.

Alpers Vilmos, aki az Ame-ricahajóval jött Clevelandba. Hajójegyet és iraitat szeptem-ber 15-én állítottuk ki.

Lemming Mária, aki a Würtemberg hajóval jött. Szintén Clevelandban élő ro-konaihoz jött ki, hajójegyet és iraitat szeptember 2-ikán küldtük el.

Szívesen állunk Önnek is rendelkezésére mindenemmel kihozatni, hajójegy vagy pénzküldési ügyben.

Keressen fel bennünket szor-mélyesen vagy forduljon hon-zánk levélileg, a vidéki kérdé-zősködésre a beérkezés nap-ján válaszolunk.

DR. MÁRKUS BERLINBEN

Levelt kaptunk Dr. Márkus B. Vilmos west sidei orvostól, a ki a mult hetekben Európába utazott a párisi, prágai, budapesti, bécsi, berlini kórházak és gyógyműszerek tanulmányozása végett. Jelenleg Berlinben tar-tózkodik s a német főváros hí-res klinikáján teljesít szolgálatot mint vendégorvos.

Párisból és Prágából Budapest ment, innét Bécsbe, majd Berlinbe vitte az útja. Buda-pesten igen vidám életet talált. Bécsben azonban megdöbent-tően szomorult. Az osztrák fővárosban a viszonyok kétségbeje-tők, a nép éhesen, rongyosan jár, a beteges száma megrendí-tő. Egészen kis gyermekek közt is rémesen pusztít a tüdővész a rossz és hiányos táplálkozás meg az egészségtelen lakásvizonyok folytán.

Németországban nem talált ilyen rosszakkal a viszonyokat Dr. Márkus. Most, hogy a már-ka értéke igen lezuhant, min-dennek rohamosan emelkedik az ára. A berliniek helyzete is két-ségsbejött emiatt.

DR. MÁRKUS BERLINBEN ISMÉT ÖLT

William P. Bennett ötven éves üzletembert holtan találta a fia 1365 Lakeland avenuei otthonuk mögött levő garázsuk-ban. Az apa egész délután ott hevert holtan anélkül, hogy a családunk tudomása lett volna róla. A.A. hitték, hogy elrobo-gott autóján a végzi dolgát a városban, csak amikor este nem tért haza, kezdték keresni min-denütt, első sorban a garázsban, ahol autójával gyakran hajló-dott.

Megállapította a koroger, hogy Bennett az autója motor-jából elszabadult carbon mono-xide gázok behatolása követke-zésében halt meg.

Bennett, a Pittsburg Coal Company szuperintendente volt. Az apa egész délután ott Csak két héttel ezelőtt hagyta ott ezt az állását.

A tanulság az, hogy autónk-nak a motorját ne engedjük működni szűk zárt helyiségben, mint amipő a becsukott ajtaju garázs.

THE LÖWY INVESTMENT CO.

11207 BUCKEYE ROAD, Cleveland, O.

Irodánk nyitva hétköznapon kon este 9-óráig, vasárnap pedig déli 12 óráig.

Gyászról: Abauj m. Zsuzsá Mib-ségőli szeretőn kibeszélt fiatal leány rokonnak. Aki hajlandó lenne az uton a grófomást el-vállalni és a leányt, egész ide-Clevelandba kijutni, jelentkezzen nálam: Mrs. Bagl, 1925, Market Ave., Cleveland, O.

KARÁCSONYI UTAZÁS AZ Ó-HAZÁBA

II-İK ÉS III-İK OSZTÁLYON

Rendezi Kiss Emil Bankháza Hajójegyosztálya

a MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK MENETJEGYIRODÁJA kizárólagos képviselője

A CUNARD LINE BERENGARIA

52,022 TONNÁS, OLAJFÜTÉSRE BERENDEZETT POMPÁS GYORSGŐZÖSÉN

INDULÁS 1922. DECEMBER HÓ 12-ÉN, DÉLELŐTT 10 ÓRAKOR

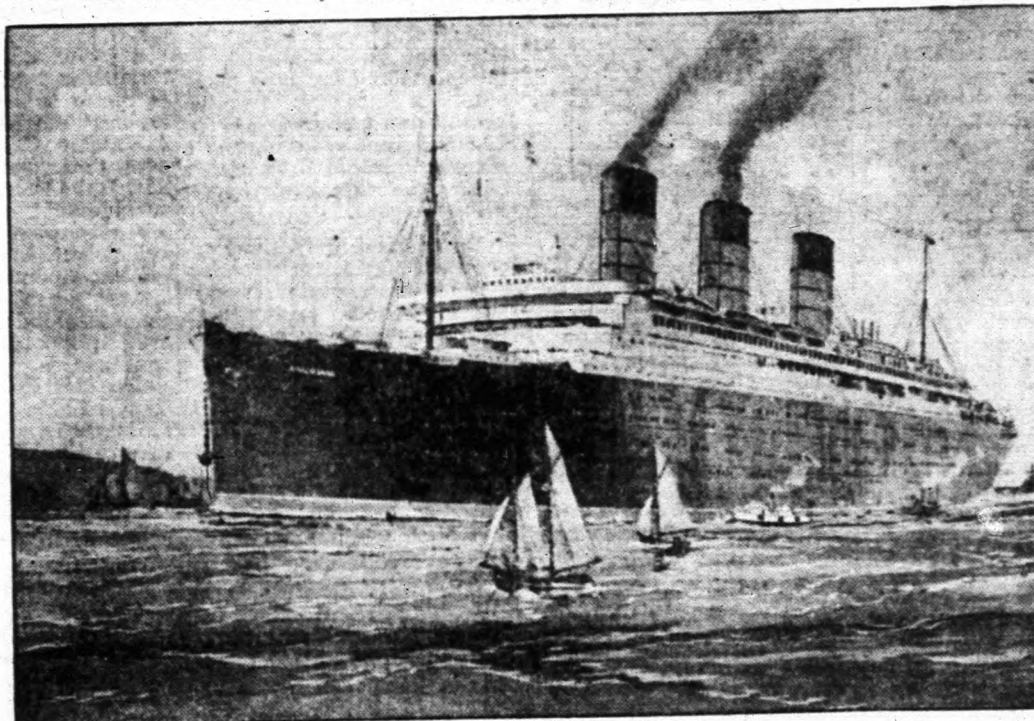
Szebb karácsonyi ünnepet senki sem szerezhet a hozzátartozóinak, mintha saját maga jelenik meg szerettei között. Az amerikai magyarság köréből is számosan készülnek az ó-hazába karácsonyi ünnepére és ez indított bennünket arra, hogy egy olyan karácsonyi utazást szervezzünk, amely a hazatérő magyarságnak az utját tengeren éppúgy, mint a szárazon kényelmessé, gyorsá és biztossá teszi.

Mint a Magyar Királyi Államvasutak Menetjegyjrodája kizárólagos képviselője abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az utazás résztvevőinek

KÜLÖN VONATOKAT

BOCSAJTHATUNK A RENDELKEZÉSÜNKRE, AMI ÓRIÁSI KÉNYELMET ÉS IDŐMEGTAKARITÁST JELENT.

III. osztálya olyan kényelemmel van berendezve, amelyre még nem volt példa a hajózás történetében. Az utasok számára levegős, kényelmes szobák vannak berendezve, 2-3 kényelmes ágygyal, villanyvilágítással, vízvezetékű mosdóval.—Ízletes, bőséges éledelek, naponta háromszor. Az étlapon magyar szakácsok által készített magyar ételek kerülnek felszolgálásra.

A karácsonyi társas utazás ára személyenként

Tekintettel arra, hogy mindenki tudni szeretne, hogy mennyibe kerül neki az egész utazás, alant közöljük a III. osztályú hajójegy-árakat vasuti költséggel együtt. A második osztályról kérjen árjegyzéket.

New Yorktól—Budapestig	\$110.69
New Yorktól—Kassáig	111.60
New Yorktól—Pozsonyig	108.18
New Yorktól—Bécsig	110.14
New Yorktól—Temesvárig	109.05
New Yorktól—Nagyváradig	108.85
New Yorktól—Zágrábig	110.85
New Yorktól—Miskolcig	112.69
New Yorktól—Pécsig	112.69
New Yorktól—Szegedig	112.69
New Yorktól—Nyiregyházig	112.69
New Yorktól—Debrecenig	112.69

HADI ADÓ KÜLÖN \$5.—

A fenti árakban a vasuti költség benne van már, kivéve a vasuton való étkezést. Gondoskodunk róla egyébként, hogy utasaink a vasuton is jól juthassanak meleg és ízletes ételekhez.

A BERENGARIA

AZ UTASOK KISÉRŐI

lesznek a hajón éppúgy, mint a különvonaton: bankházunk részéről LEFKO SÁNDOR, a hajó jegyosztály vezetője, a Cunard Line részéről MARKUS ALFRÉD, a magyar osztály vezetője, akik minden tekintetben az utasok szolgálatára lesznek a kényelműkről és biztonságukról gondoskodnak.

Előlegre minden hajójegy után 20 dollár küldendő be. — A hátralévő rész 1922 december hó 1-én fizetendő.

MINDENKI MÁR MOST FOGLALJA LE A HELYÉT

A jelentkezőknek az utazáshoz szükséges felvilágosítást megadunk és az okmányok beszerzéséről gondoskodunk.

LEFKO SÁNDOR

MARKUS ALFRÉD

A KARÁCSONYI TÁRSAS UTAZÁSRA JEGYEK BANKUNKON KIVÜL MÉG A KÖVETKEZŐ HELYEKEN KAPHATÓK:

City Trust & Savings Bank Branch Third & Broadway, Dayton, Ohio	Louis B. Nagy 75 Roosevelt Ave., Chicago, Ill.	Peter Berberich 307 Court Block, St. Paul, Minn.	Globe Foreign Exchange 1433 Second Avenue, New York City
Sopczak and Company N. E. Corner 15th Ave., Washington St., Gary, Ind.	James Labas 4810 Alexander Ave., East Chicago, Ind.	WILKENS & BIEHL , Galveston, Texas	Bolla and Son, Bankers 7932 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich.
Peoples Bank Foreign Department, Philadelphia, Pa.	The First National Bank of McKee's Rocks McKee's Rocks, Pa.	Peoples Saving and Trust Co. of New Castle 27 and 29 E. Washington St., New Castle, Pa.	A. J. Duschinsky 7800 W. Jefferson Avenue, Detroit, Mich.
Máthé László 37 French Street, New Brunswick, N. J.	First Trust and Savings Bank Hammond, Ind.	HUGO MENLHOSE , Wyandotte, Mich.	Hirschfeld Bros. 7724 W. Jefferson Ave., Detroit, Mich.
Alexander Sabo Woodbridge, N. J.	Loschitzer and Engel 336 Federal St., Youngstown, Ohio	THE FIRST NATIONAL BANK , Farrel, Pa.	Depositors State Bank 4633—4637 South Ashland Avenue, Chicago, Ill.
Immigrant State Bank 343 W. North Ave., Chicago, Ill.	Joseph S. Lesko 228—230 Hallett Street, Bridgeport, Conn.	F. BELEZNAY , 1210 Galena Street, Milwaukee, Wis.	Ignatius H. Roth 4743 Second Avenue, Pittsburgh, Pa.
Steven Eperjessy 319 Broad St., Johnstown, Pa.		ATLANTIC EXCHANGE , 1329 3rd Ave., New York City	

Kiss Emil Bankháza Hajójegyosztálya

133 SECOND AVENUE
NEW YORK, N. Y.

A M. Kir. Államvasutak Menetjegyjrodájának kizárólagos képviselője.

HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője

ANDI
I-K-A

ABB BÜNJEL

A BURNS-FÉLE
TRAGÉDIÁBAN

találták a véres ást, a
yel Mrs. Bunst elhaltoltá
gyilkosa.

Mrs. Mabel Burns gyilkosa
n újabb bizonyítékot szer-
t az ügyészség. Megtalálták
az ást, amellyel elhaltoltá
gyilkos a szerencsétlen asz-
nyt. Az áson vérfoltok és vá-
ujlenyomatok vannak, amik
egerősebb bizonyítékok le-
nek a gyilkos ellen.

Az ást a mentori erdő köze-
en M. E. Calkins és neje,
sporti lakosok, lelték meg a
ban, miután egy clevelandi
aspár ajánlotta nekik, hogy
yék háza a még teljesen hasz-
ható ást. Calkinsék vetették
re nyelén az ujlenyomatok,
és vérfoltokat. Azonnal ar-
gondolták, hogy Burnsá
ilkosa használhatta, elvitték
helfogva a painesvillei she-
fnek.

Az ást Clevelandba hozták
s Koestle, ujlenyomat szak-
ő, megállapítja, hogy azono-
e az ujlenyomatok Burns
nyomataival.
Az áson éppen olyan fekete
d van, amint Mrs. Burns
jából ást ki a gyilkos.

EGKEZDŐDIK MA-
YARORSZÁGON AZ
TLEVÉL KIÁLLÍTÁS

napokban be fog teini az ez
magyar kvóta, amikor az-
án újból megkezdődik az
levélkiállítás a jövő évi kvó-
ta terhére.

Budapestről jön a hír, hogy
nyanakkor, mikor az Egye-
t Államokba ez évben be-
gedhető magyarok kvótája
telik, el fogja rendelni a
ügyminiszterium azt, hogy
hatóságok kezdjék meg az
evelek kiadását azok ré-
re, a kik az 1923 július el-
ével kezdődő újabb kvóta
hére óhajtanak kijutni az
vesült Államokba.

Ez az intézkedés azt jelen-
t, hogy jó lesz igyekezni azok-
k, akik bárkit is ki akarnak
zatni, hogy ezek azután
hon megehessék az utle-
és vizum megszerzése
nt még idejében a szüksé-
s lépéseket.

A Löwy Investment Co. szí-
sen megad minden a kiho-
talra vonatkozó felvilágosi-
t, kiállítja a szükséges irat-
t és minden lehető elkö-
t, hogy hozzátartozói baj és
sedelem nélkül juthassanak
az új hazába.

A Löwy Investment Com-
ny által vásárolt hajójeg-
ekkel az elmúlt héten a kö-
kező utasok érkeztek meg
merikába:

Revusz József, aki a Mau-
ania hajóval ma érkezett
eg. Budapestről jön Clevel-
ndba itt élő rokonához. Vu-
k Lajoshoz.

Alpers Vilmos, aki az Ame-
hajóval jött Clevelandba.
jójegyet és iratát szeptem-
r 15-én állítottuk ki.

Lemming Mária, aki a
ürtemberg hajóval jött.
ntén Clevelandban élő re-
maihoz jött ki, hajójegyet
iratát szeptember 2-ikán
lítottuk el.

Szivesen állunk Önnek is
ndelkezésére mindennemű
oztali, hajójegy vagy
nküldési ügyben.

Keressen fel bennünket sze-
élyesen vagy forduljon hoz-
nk levélileg, a vidéki kérde-
sködésre a beérkezés nap-
n válaszolunk.

THE LÖWY

INVESTMENT CO.

11207 BUCKEYE ROAD,

Cleveland, O.

Irodánk nyitva hétköznapon

este 9-óráig, vasárnap pe-

r déli 12 óráig.

Ohazából Abau m. Zsarnó kő-
ségi szerszám kibocsátó társ-
sági társaság. Aki hajlandó
lesz az uton a gyarmatát ol-
válni és a hajójegyet meg
Clevelandba kijárni, jelentke-
szen: Mrs. Bagl, 3905 Manor
Ave., Cleveland, O.

KIS HIRDETESEK ARSZABASA.

KERESTES, MUNKÁT KERES... KRES, ELTÁST NYER... BUTORZOZT SZOBAK... KIADÓ LAKÁSOK...

MEGFELELŐ MAGYAR LEÁNY... ASSZONY VAGY LEÁNY... ANGOLUL BESZÉLŐ LEÁNY...

LEANYOKAT... NATIONAL BISCUIT CO. 715 Central Ave.

HÁZVEZETŐNK... HÁZVEZETŐNK... HÁZVEZETŐNK...

NŐK FELVÉTELNEK... CLEVELAND TANNING CO. Denison Ave. & B. & O. R. R.

ANGOLUL BESZÉLŐ HÁZVEZETŐNK... HÁZMUNKÁBAN...

MUNKÁT KERES - FÉRFI... AZ OHAZÁBÓL...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KERESTÉS... DEBRECENI ANDRÁS... NAGY JÓZSEF...

ELADÓ FARMOK... MODERNUL BERENDEZETT...

FIGYELEM!... Csakis azok a farmvezetők...

Gazda Testvérek... R. F. D. 3 Box 110 Chagrin Falls, O.

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZÁGON... SZABOLCS MEGYE...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ KÉT HAZAI HEGBEDŐ...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ BUTOR TÁRASKÖZ...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY TELJES ÚJ 8 DARABOS...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

NEZZE MEG!... Az East 117 St.-en egy új...

FIGYELEM!... Csakis azok a farmvezetők...

Gazda Testvérek... R. F. D. 3 Box 110 Chagrin Falls, O.

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZÁGON... SZABOLCS MEGYE...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ KÉT HAZAI HEGBEDŐ...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ BUTOR TÁRASKÖZ...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY TELJES ÚJ 8 DARABOS...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

MI ÚJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN? MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK BUDAPESTI JELENTÉSEK ÓHAZAI ÚJSÁGHIREK

AMERIKAI BUZA BUDAPESTNEK

A malomkoncentráció kétszáz vagonnal vásárolt Amsterdamban. A Viktória-malom vette meg a búzát a Malom-szövetség részére

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

BUDAPEST, október 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A malomkoncentráció bulgáriai búzát vásárolt és úgy volt, hogy folytatni fogja a vásárlásokat.

A DRÁGASÁG KRÓNIKÁJA

ötvenhat korona egy liter tej — A pékek is ujra kezdik az emelést. — A kávécsok a szabadforgalomért.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

BUDAPEST, október 17. (A "Pesti Hírlap" tudósítása.) Kedden reggel a tejvállalatok ismét gondoskodtak friss megtelepítésről és a tej árárt 45 koronáról 50 koronára emelték fél literenként.

A MÁRKA ÉS A KORONA ERŐS ESÉSE

Madarassy-Beck Gyula báni nyilatkozata. — Olcsó márkával fizetik a kávécsok német tartozásait

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

BUDAPEST, okt. 12. (A "Magyarország" tudósítása.) A zürichi jegyzés a márkát két nap óta ismét a korona alá jelzi.

THEODORE KUNDT CO. 2909 LORAIN AVE. — Telefon: Central 9096-W.

THE LANG BODY CO. 3088 West 106th St. Cleveland, O.

Cabinet Makereket... The Marble & Shattuck Chair Co.

EGY ELŐSÖRÖDŐ SZALTOS... Detroit Caststone Co., 8506 South Street, Detroit, Mich.

Keresünk MUNKÁSOKAT... Ez utóbbiak is jó fizetést kapnak, mig kitanulnak.

The Ohio Leather Works Girard, Ohio (256-260)

Azonnalra keresünk... MÓDLISZAKAT & SQUEEZEREKET

CLEVELAND CO-OPERATIVE STOVE CO. 2818 Harvard Ave. Cleveland, O.

MUNKÁSOK kerestetnek... cementgyári munka.

CASTALIA PORTLAND CEMENT CO. Castalia, Ohio (257-82)

Keresünk MUNKÁSOKAT... The Bourne-Fuller Co.

MUNKÁT NYER — NŐ... LEÁNY

FELVÉTELK... Bamberger Reinthal Co.

BÁNYASZOK, FIGYELEM!... The Consolidation Coal Company, Somerset, Pa.

ANGOLUL BESZÉLŐ HÁZVEZETŐNK... HÁZMUNKÁBAN...

MUNKÁT KERES - FÉRFI... AZ OHAZÁBÓL...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

ANGOLUL BESZÉLŐ HÁZVEZETŐNK... HÁZMUNKÁBAN...

MUNKÁT KERES - FÉRFI... AZ OHAZÁBÓL...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

ANGOLUL BESZÉLŐ HÁZVEZETŐNK... HÁZMUNKÁBAN...

MUNKÁT KERES - FÉRFI... AZ OHAZÁBÓL...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

KIADÓ LAKÁSOK... SZOBÁK...

FIGYELEM!... Csakis azok a farmvezetők...

Gazda Testvérek... R. F. D. 3 Box 110 Chagrin Falls, O.

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZÁGON... SZABOLCS MEGYE...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ KÉT HAZAI HEGBEDŐ...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ BUTOR TÁRASKÖZ...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY TELJES ÚJ 8 DARABOS...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

FIGYELEM!... Csakis azok a farmvezetők...

Gazda Testvérek... R. F. D. 3 Box 110 Chagrin Falls, O.

ELADÓ BIRTOKOK MAGYARORSZÁGON... SZABOLCS MEGYE...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ KÉT HAZAI HEGBEDŐ...

ELADÓ TÁRGYAK... ELADÓ BUTOR TÁRASKÖZ...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY TELJES ÚJ 8 DARABOS...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...

ELADÓ TÁRGYAK... EGY JÓ FORGALMU...